

AVANCERAD *mekanik*

Skivspelarverk från Serbien är inte något man ser särskilt ofta, så när vi fick möjlighet att testa Soulines Kubrick nappade vi direkt. **Av** Per Sundell

Kubrick DCX heter modellen och det är tillverkaren Soulines mest avancerade skivspelarverk hittills. Namnet kommer av inspiration från Stanley Kubricks film "2001 – ett rymdäventyr" från 1968. Men med produktnamn som Elgar, Hermes, Dostoyevsky och Satie är det tydligt att musiken inte är den enda inspirationskällan för konstruktören Igor Gligorov.

Gligorov har ingenjörsbakgrund men började redan på 1980-talet sälja hifi i hemstaden Belgrad. Sen kom 1990-talet med inbördeskrig, elände och embargon, ingen hifi importerades längre och då fanns det inget att sälja. Gligorov bestämde sig då för att börja reparera framförallt äldre gramfoner, vilket ledde till att han började bygga egna skivspelarverk med delar från andra. Lite som dr Frankenstein...

Det ena ledde till det andra och 2011 lanserades slutligen märket Soulines med

det första skivspelarverket Hermes DCX. Kubrick befinner sig längst upp i Soulines ekosystem och har framförallt ett mycket mer avancerat chassi än de övriga spelarna man tillverkar. Visuellt påminner den här skivspelaren närmast om Townshend The Rock 7, Rega RP8 och RP10 som vi testat tidigare.

Kubrick DCX levereras med ett antal tillbehör som gör att skivspelaren är både enkel att montera och använda. Den utmärkta manualen är lätt att följa även för den ovane, eftersom den är tydligt redovisad med bilder och förklarar i steg hur man både packar upp och monterar grammfonen. Det är mest en fråga om att lägga på tallrik och rem men den innehåller också instruktioner för hur man monterar tonarm och pickup.

Testexemplaret levererades med inte mindre än tre tonarmsplattor som är tänkta

att användas med Rega-, SME- och Jelco- armar. Att montera en tonarm på Kubrick är busenkelt, åtminstone om man har lite vana, men följer man instruktionerna bör i stort sett vem som helst klara det galant. Bara att fästa armen i korrekt tonarmsplatta och sen skruva fast den i chassit med tre skruvar. Testexemplaret kom monterad med en ABIS SA-1.2-arm, men eftersom en SME V fanns att tillgå så testades Kubricken med den armen också.

Den medföljande protraktorn har nollpunkter för Löfgren, Baerwald och Stevenson. Här ges utrymme för att experimentera för den som har lust. Jag använde genomgående Baerwald med båda tonarmarna och alla pickupar jag testade på Kubricken.

Hjärtat i Kubrick DCX är det inverterade lager och den akryltallrik som utvecklats för Soulines Hermes DCX. För att vara helt ärlig är jag inte helt övertygad om akrylens

Soulines har ett inverterat lager av mässing och stål med en delrinplatta i botten för låg friktion. De tillverkas inte i serier utan varje lagerdel och tallrik är individuellt tillverkade för varandra. Allt i passformens namn!

Ingen extern motorstyrning här inte. Den elektronik som krävs för att få motorn att snurra i $33\frac{1}{3}$ eller 45 varv per minut finns i den njurformade kapseln till vänster.

Välbyggd
Enkelt handhavande
Medryckande musikförmedlare

Missar en del mikrodetaljer

En snygg och välbyggd skivspelare med medryckande spelstil som du kan leva med och uppradera länge.

förträfflighet som material för skivspelartallrikar. Jag tycker oftast att det låter lite torrt, sakligt och med en eterisk gestaltning av musiken. Men undantag finns, som till exempel Goldnotes skivspelarverk och även med Kubrick kom mina fördomar på skam. Akryl funkalar!

Tallriken är 40 millimeter tjock med försänkt centrum för skivetiketten och väger in på 3,2 kilo. Lagret är inverterat i mässing och rostfritt stål med bottenplatta i delrin. Varken tallrik eller lager framställs i omgångar utan görs individuellt för varandra för att få så god passform som möjligt. Toppen av tallriken kan frivilligt krönas av en matta i gummi och korkblandning. All lyssning skedde med mattan på plats eftersom det är så det är tänkt att fungera.

Kubrick har ett komplicerat chassi med en nästan organisk form som är tillverkat helt i aluminium och är konstruerat i fyra nivåer av separata, tio millimeter tjocka plattor. Varje del i chassit har olika form och är genomborrade i olika mönster för att skapa resonanskontroll. Var och en är avsedd för olika funktioner på skivspelaren.

Konstruktionen saknar egentlig fjädring och förlitar sig på att den hamnar på ett stadigt underlag.

Chassit är uppbyggt kring den bärande plattform med tre armar i vilka de justerbara fötterna sitter. På undersidan av den sitter den platta som bär upp motorkapseln. Det innebär att motorn inte har någon direktkontakt med underlaget, vilket är ovanligt för spelare med separat motorkapsel. Ovanpå den bärande plattformen sitter lagret monterat i sin egen cirkelformade aluminiumplatta.

På toppen av lagerplattan sitter den del som bär upp tonarmen. Den är också i aluminium men monterad med ett tunt lager kork, förmodligen för att bryta upp resonanser och eventuellt oljud från de under chassinivåerna.

Alla dessa aluminiumdelar är samman dragna med inte mindre än 27 skruvar. Tre av dessa är grövre och löper hela vägen till den krönande armplattan. Resultatet kan inte beskrivas på ett annat sätt än superstyvt, trots att det på strategiska områden är försett med dämpande kork. Det går bra att ställa Kubrick på i stort sett alla underlag,

men om man labbar lite ger det positiva resultat. Tyngre underlag typ granitplatta ger större lugn och därmed mer musik.

Den viktiga drivlinan utgörs av motor, drivtrissa och rem. Motorn sitter i en egen aluminiumkapsel som svävar till vänster om spelaren. Den organiska njurformen är återigen resultatet av Soulines besatthet av resonanskontroll. Själva motorn drivs av likspänning som namnet DCX antyder. Ström kommer från en väggbula, vilket Grigorov tycker är fullt tillräckligt bra. Den genererar 12 volt/300 mA vilket borde passa perfekt om man är sugen på att prova batteridrift. Någon mer sofistikerad motorstyrning har konstruktören alltså inte brytt sig om. Däremot kan man finjustera hastigheterna på två skruvar som man kommer åt på motorkapselns ovansida.

Längst bak på kapseln sitter drivtrissan. Dess precision är det enda som inte lever upp till den förstklassiga kvalitet som resten av verket är konstruerad med. När man spelar skivor wobblar den lite (nästan omärkbart) vilket rent teoretisk skulle kunna leda till hastighetsvariationer. Nu →

Soulines Kubrick är en stabil plattform som förtjänar den bästa arm och pickup man har råd med.

verkar det inte vara något hörbart problem när man spelar skivor, men när Soulines lagt ner så mycket jobb på alla andra delar är det synd att inte ta konstruktionen hela vägen över mållinjen. Remmen är gjord av ett mycket mjukt silikonmaterial och är inte heller särskilt hårt spänd runt tallriken, varför man ska se till att hålla den ren annars kan den tappa greppet.

Jag började spela på Kubrick med ABIS SA-1.2-armen med Dynavector Karat 17D3 monterade. Det är en prismässigt passande matchning, armen kostar kring 19.000 och pickupen omkring 14.000 kronor. Tillsammans hamnar hela kombinationen strax under 70.000 kronor, så förväntningarna på väljud är naturligtvis höga.

Den viktiga första skivan på Kubrick DCX blev Handsome Familys "Singing Bones" (Carrot Top Records, SAKI036) från 2003. Det är inte bara en mycket bra skiva, den är välgjord och sprängfylld med komplicerade lager av instrument och detaljer toppat med ganska torrt producerad sång.

Det tog inte lång tid att slå fast att Kubricks karaktär är benägen mer åt attack, rytm och melodier snarare än att spendera för mycket energi på att förmedla inspelningsskärhet och detaljer. Det här påminner mig om Goldnotes ogenerande sätt att ge sig hän och inte hålla på att bekymra sig om detaljer för mycket. Därmed sagt har Soulines ett medryckande sätt att förmedla musik.

På en skiva som Nils Frahms "Felt" (Erased Tape Records, ERATP033LP) är Kubrick inte lika bekväm. Det är en lågmäld skiva med filtbehandlat piano som inte bygger på rytmer och tillslag utan istället mer handlar om klang och rymd. Det är fortfarande en fantastisk skiva när man spelar

den på Kubrick, men med det majestätiska lugn som kommer med ett högmässeverk får man ut mer av skivan. I viss utsträckning gäller det också när man lyssnar på klassisk musik. Kubrick fokuserar mer på anslags-hastighet och rytm mer än på tonernas inre struktur, efterklanger och tystnad. Därför uppför den sig bättre med symfonisk musik med yviga gester än stråkkvartetterns intrikata detaljer. Med lite busig jazz som John Coltranes debutplatta "Coltrane" (Prestige, 7105/OJC020) på tallriken transporteras man till Rudy van Gelders studio i Hackensack 1957. Det mesta av stämningen i Gelders fenomenala upptagningar och kärnan i Coltranes toner är där. Eftersom Coltrane bränner mycket krut på sin frasering, så hamnar denna aspekt på hans musikalitet lite i skymundan. Ska man göra en analogi för detta så passar Sonny Rollins kraft bättre för Kubrick än Coltranes mikrodynamiska struktur.

Den bas som Kubrick får ur sig har inte det där avgrundsvrålet som man får med högmässeverk, som den Nottingham Analogue jag normalt lyssnar på hemma i stian. Däremot är basen åt det torrare och för att använda en populär anglicism agila hållet precis som jag erinrar mig från Rega RP8. Det kan vara praktiskt om man vill lyssna på exempelvis Janelle Monae "The Electric Lady" (Bad Boy Entertainment/Wondaland, 536211-1) på hög volym utan att varken bli orolig för bjälklagens hälsa eller störningsjour.

Med Soulines-verket är det inte längre ett problem! Flyttar man sig upp till mellanregistret så blommar Kubrick ut ordentligt och därför är den så bra på att förmedla kärnan i den tidige Coltranes högdynamiska saxofonspel med god värme och soliditet.

Det finns inte så mycket att tillägga här. Kubrick förmedlar rätt och slätt det som finns på skivan utan att lägga till eller dra ifrån i någon större omfattning. Toppen är öppen och innehåller tillräckligt mycket detaljer för att man inte ska tappa intresset samtidigt som den inte tar för mycket av uppmärksamheten. Det för med sig att man inte byter skiva stup i kvarten utan sitter ostressad kvar i soffan.

Hastighetsproblem finns överhuvudtaget inte. Inställd med stroboskopskiva kontrollerade jag resultatet med RPM-appen och fick bekräftat exakt 33,33 redan vid första mätningen. Det är så exemplariskt det kan bli.

När jag monterade SME V istället för ABIS förde det med sig att karaktären blev lite nyktrare men med större precision. Skruvstadsbasen som SME V är berömd för infann sig på direkten och nog blev den lite djupare också. Byter man sen pickup från Dynavector 17D3 till den dubbelt så dyra Clearaudio Stradivari så får man mer öppenhet och det bombastiska presentation som Stradivarin-pickupen är kapabel till. Det här innebär alltså att Soulines Kubrick är kapabel att utrustas med den bästa tonarm och pickup man har råd med. Den är också tillräckligt transparent för att förändringar lätt kan urskiljas och uppskattas.

Kombinationen av en välbyggd och samtidigt så originell skivspelare som Soulines Kubrick DCX träffar man inte på så ofta. Verket är lika enkelt att ställa upp som att använda och förtjänar så bra tonarm och pickup man har råd med. Den medryckande spelstilen ger ett utpräglat partytemperament och spelglädje som gör att man gärna lyssnar på en platta extra!

H&M

Kringutrustning

Analogkälla: Nottingham Analogue Space 294/Ace Space 12, The Wand 12", SME V/Clearaudio Stradivari, Kiseki Purple Heart NS, Transfiguration Axia, Dynavector Karat 17D3

Förstärkare: ATC SIA2 150

Högtalare: ProAc Response 2.5

Kablage: Nordost Vishnu (ström), Heimdall (signal), Frey (högtalarkabel)

Soulines Kubrick DCX

Funktion Remdrivet skivspelarverk

Pris 35.990 kr

Extrautrustning Tonarmsplattor, dammskydd i akryl

Storlek (HxBxD) 16x47x35 cm

Vikt 11 kg

Info ljudmakarn.se